

Thema 4:

In de ban van armoede

Materiaal nodig voor deze les:

Werkblad 1: Kijk wat er gebeurt ...

Werkblad 2: Iedereen doet mee

Armoede of het gebrek aan mogelijkheden en middelen is één van de vele zorgen waarmee vluchtelingen geconfronteerd worden. Dit is een van de moeilijkste onderwerpen om met kinderen te bespreken. Vooral omdat iedere mens recht heeft om als volwaardig te worden beschouwd. We hebben al vlug medelijden met mensen in armoede of kijken er soms op neer. Vanuit de gedachte dat ieder mens, in welke situatie hij zich ook bevindt, recht heeft op gelijkwaardigheid en respect en omdat we gemakkelijk vanuit onze eigen situatie een oordeel vellen moeten we er ons voor hoeden om niet meelijwekkend te spreken en te handelen, maar met zorg voor elke mens in gelijk welke situatie of omstandigheid.

Inleiding:

Werkblad 1 geeft 5 realistische situaties weer. De leerlingen lezen individueel deze situaties en vullen de laatste zin zelfstandig aan.

- In een tweede ronde lezen de leerlingen hun antwoord voor aan hun buur. Ze overleggen kort waarom ze dit antwoord hebben gegeven.
- In een derde ronde vraagt u als leerkracht per situatie enkele reacties van de leerlingen. Bespreek deze reacties met in je achterhoofd dat iedere mens recht heeft op respect en gelijkwaardigheid.

Kern:

1. Schrijfgesprek rond armoede

Verdeel de klas in groepjes van een 6-tal leerlingen. Voorzie voor elke groep een grote flap en viltstiften.

- Vertel de leerlingen dat ze een vloergesprek zullen houden rond het thema armoede. Een vloergesprek (kan ook aan een tafel) wordt in stilte gevoerd. In het midden van de schrijfflap noteert u de woorden 'vluchtelingen leven vaak in armoede'. Vooraf vertelt u de leerlingen dat ze gedurende een 15-tal minuten ideeën mogen schrijven op het blad rond het thema. Daarnaast mogen ze ook al schrijvend reageren op de ideeën die anderen op de flap hebben geschreven. Belangrijk is dat niets juist of fout kan zijn bij een vloergesprek.

Wanneer u het nodig acht, kunt u voor de aanvang van het vloergesprek volgende vragen meegeven:

- Hoe komt het dat vluchtelingen vaak arm zijn?
- Kunnen de vluchtelingen daar iets aan doen?
- Wat hebben ze tekort?

- Verdienen ze het wel om veel te hebben?
  - Kan een maatschappij voor al deze mensen zorgen?
  - Doet armoede pijn?
  - Hoe voelt armoede aan?
  - Word je arm geboren?
  - Wanneer ben je arm?
  - Wanneer heb je genoeg om niet arm te zijn?
  - Hoe kan je mensen herkennen die arm zijn?
  - Waar wonen arme mensen?
  - ...
- Vervolgens mogen de groepjes doorschuiven en het vloergesprek van de andere groepjes lezen en, indien ze dat willen, ook aanvullen. Met een potlood omkringen ze voor hen erg markante (positief of negatief) uitspraken.
  - Als afsluiting van deze schrijfronde worden de omkringde ideeën voor de klasgroep gebracht. Bespreek in een open gesprek deze markante ideeën vanuit een fundamenteel respect voor ieder mens.

2. Iedereen doet mee

Aan de hand van de leestekst van werkblad 2 verkennen de leerlingen op welke manier op school kan omgegaan worden met mensen die armoede beleven.

Deze leestekst is herschreven naar een tekst van Geneviève Rousseau in het leerlingentijdschrift Zonneland (nummer 13 – 25 november 2005 - over 'Arm en rijk'). Zonneland is een uitgave van Uitgeverij Averbode.

- Laat de leerlingen deze tekst individueel lezen. Ze onderlijnen de voor hen belangrijke passages.
- Naderhand kunnen de leerlingen in kleine groepjes aan elkaar vertellen wat ze hebben onderlijnd. Uit elk groepje worden enkele gedachten voor de klas gebracht.

Slot:

Wat kunnen wij doen?

- Bespreek nu klassikaal de vragen die op de achterkant van het werkblad staan. Betrek hierbij indien mogelijk de directeur van de school. Op welke manier kunnen de leerlingen hun steentje bijdragen?